

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/170/170/98

ZAUFIANIE DO POLITYKÓW W LISTOPADZIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Liderem rankingu zaufania, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, jest Aleksander Kwaśniewski (71%). Kolejne miejsca zajmują: Jacek Kuroń (67%), Hanna Gronkiewicz-Waltz (62%) oraz Jerzy Buzek (57%). W ciągu ostatniego miesiąca nie odnotowaliśmy zmian w poziomie zaufania do tych polityków.

- ◆ Po październikowej poprawie notowań dużej części polityków listopad przyniósł głównie stabilizację tych ocen oraz - w kilku przypadkach - niewielki spadek zaufania. Stosunkowo najwięcej w opinii badanych stracił Bronisław Geremek. Trochę gorsze niż przed miesiącem oceny uzyskali ponadto: Marian Krzaklewski, Lech Wałęsa oraz Jarosław Kalinowski.

- ◆ Spośród osobistości uwzględnionych w naszym rankingu z największą nieufnością spotykają się: Leszek Balcerowicz (47%) oraz Lech Wałęsa (45%). Tylko nieco mniej badanych nie ufa także Marianowi Krzaklewskiemu (42%), Józefowi Oleksemu (40%) oraz Hannie Suchockiej (38%).

Najważniejszym wydarzeniem tygodni dzielących kolejne badania poświęcone postrzeganiu głównych postaci sceny politycznej, mogącym wpływać na ich społeczny odbiór, wydają się dyskusje związane ze sprawą reformy podatkowej i podatków obowiązujących w przyszłym roku. Propozycje zmian w tym zakresie, a następnie brak poparcia przeważającej części posłów AWS dla kompromisowych propozycji rządu doprowadziły do krótkotrwałego wprowadzie, niemniej jednak ostrego kryzysu w łonie koalicji rządowej. Wydarzenia te rozgrywały się i były szeroko komentowane przez media w okresie realizacji badania¹.

POLITYCY ZNANI I NIEZNANI

Spośród polityków uwzględnionych w naszym rankingu do grona najlepiej znanych opinii publicznej można zaliczyć przede wszystkim osoby piastujące dawniej lub obecnie najważniejsze funkcje w państwie i od dawna aktywne w życiu politycznym kraju. Powszechnie znani są zarówno obecny, jak i poprzedni prezydent, premier Jerzy Buzek a także Jacek Kuroń, Leszek Balcerowicz, Marian Krzaklewski oraz Hanna Suchocka. Tylko bardzo nielicznym z badanych nie mówią nazwiska Hanny Gronkiewicz-Waltz, Bronisława Geremka, Leszka Millera czy Jana Olszewskiego.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (102), 5-9 listopada ‘98, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1114).

Tabela 1. Zmiany znajomości polityków

w procentach

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań						
	V '98	VI '98	VII '98	VIII '98	IX '98	X '98	XI '98
A. Kwaśniewski	99	100	100	99	100	99	100
L. Wałęsa	100	99	100	100	100	99	100
J. Buzek	99	99	99	98	99	98	99
J. Kuroń	99	-	99	99	99	98	99
L. Balcerowicz	98	98	98	98	98	97	98
M. Krzaklewski	97	97	98	96	98	96	98
H. Suchocka	-	97	97	97	97	97	97
H. Gronkiewicz-Waltz	96	-	96	96	96	95	96
J. Oleksy	-	-	-	-	-	95	96
B. Geremek	94	94	95	92	94	93	94
L. Miller	92	92	94	92	93	94	94
J. Olszewski	92	-	-	90	92	91	92
J. Onyszkiewicz	67	69	68	66	66	69	69
A. Strzembosz	-	-	-	-	-	-	67
M. Borowski	-	63	65	61	64	65	62
J. Tomaszewski	54	57	58	58	64	62	60
J. Kalinowski	48	54	53	53	59	61	57
M. Płażyński	50	53	56	51	54	60	57
A. Grześkowiak	43	56	53	53	50	50	47
M. Pol	41	-	-	36	47	50	45
J. Pałubicki	-	-	-	-	-	-	30
L. Gardocki	-	-	-	-	-	-	9

Mniej znanymi osobistościami sceny politycznej wciąż pozostają natomiast politycy AWS od ponad roku piastujący ważne funkcje w rządzie i państwie. Pomimo stopniowego wzrostu popularności wicepremiera Janusza Tomaszewskiego, dla dwóch piątych ankietowanych jest on wciąż postacią nieznaną. Jeszcze więcej badanych nie zna marszałków Sejmu i Senatu - Macieja Płażyńskiego oraz Alicji Grzeškowiak. Bardzo mało znaną osobistością okazuje się także koordynator ds. służb specjalnych Janusz Pałubicki, którego nazwisko po raz pierwszy umieściliśmy na naszej liście - nie rozpoznaje go ponad dwie trzecie respondentów.

Do grona mało znanych polityków można zaliczyć także lidera Unii Pracy Marka Pola (nie wie, kto to jest, ponad połowa ankietowanych) oraz prezesa PSL Jarosława Kalinowskiego (nie zna go ponad dwie piąte pytaných). Po niewielkim wzroście popularności w okresie wyborów samorządowych i poprzedzającej je kampanii obecnie - zapewne z racji rzadszej obecności w mediach - znajomość obu tych polityków jest nieco gorsza niż przed miesiącem.

W związku z powołaniem Lecha Gardockiego na stanowisko I prezesa Sądu Najwyższego, w listopadzie po raz pierwszy umieściliśmy jego nazwisko na naszej liście. Nowy prezes Sądu Najwyższego nie zapisał się jeszcze w pamięci badanych, jego nazwisko rozpoznaje zaledwie co jedenasty z nich. Znacznie lepiej znaną postacią jest jego poprzednik na tym stanowisku Adam Strzembosz. Jednakże polityk ten zawdzięcza swoją popularność i pozycję zapewne nie tylko sprawowanej przez kilka lat funkcji prezesa Sądu Najwyższego, ale także kandydowaniu w ostatnich wyborach prezydenckich.

ZAUFIANIE I NIEUFIHOŚĆ

Listopad nie przyniósł zmian w czołówce rankingu polityków darzonych największym zaufaniem społecznym. Od wielu już miesięcy liderem rankingu jest Aleksander Kwaśniewski. Zaufaniem darzy go obecnie 71% ankietowanych, a więc niemal tyle samo, co przed miesiącem. Kolejne wysoko notowane miejsca, z wynikiem zbliżonym do październikowego, zajmują Jacek Kuroń (67%) oraz Hanna Gronkiewicz-Waltz (62%). Na tym samym -

dość wysokim - poziomie utrzymały się także notowania premiera Jerzego Buzka. Tak jak przed miesiącem zaufanie do niego deklaruje 57% ankietowanych. Lepsze niż obecnie oceny Jerzy Buzek miał jedynie w listopadzie ubiegłego roku, a więc bezpośrednio po objęciu urzędu premiera.

Listopad nie przyniósł dużych zmian także w ocenie większości pozostałych polityków uwzględnionych w naszym badaniu. Inaczej jednak niż w październiku, który był dla klasy politycznej raczej korzystny, obecnie obserwujemy stabilizację ocen pozytywnych bądź - w niektórych przypadkach - ich spadek. Stosunkowo najwięcej w opinii badanych stracił Bronisław Geremek. Po odnotowanym w październiku wzroście zaufania (do 50%), w listopadzie liczba ufających ministrowi spraw zagranicznych zmalała o 5 punktów procentowych. Trochę gorsze niż przed miesiącem są także oceny Mariana Krzaklewskiego. Obecnie przewodniczącego NSZZ „Solidarność” darzy zaufaniem 36% ankietowanych, czyli o 4 punkty mniej niż przed miesiącem, nieznacznie (o 3 punkty procentowe) zwiększyła się natomiast liczba tych, którzy mu nie ufają. Ostatnio tak niski poziom zaufania do tego polityka odnotowaliśmy jesienią '92.

Nieco gorsze oceny niż przed miesiącem uzyskali ponadto Lech Wałęsa oraz Jarosław Kalinowski (spadek zaufania po 4 punkty procentowe). Minimalnie - w granicach błędu pomiaru (o 3 punkty procentowe) - zmalało także zaufanie do Janusza Tomaszewskiego. Niekorzystną zmianę równoważy jednak w tym wypadku równie niewielki spadek odsetka badanych, którzy mu nie ufają.

O tym, że listopad nie był zbyt korzystny dla polityków, świadczy fakt, że nie ma wśród nich takiego, który wyraźnie zyskałby w opinii respondentów. Jediną pozytywną zmianą, jaką można odnotować, jest bardzo niewielki - zaledwie 3-punktowy spadek nieufności w stosunku do Leszka Balcerowicza oraz Marka Borowskiego. Oceny pozostałych polityków utrzymały się na niezmiennym poziomie.

Tabela 2. Stosunek do polityków w listopadzie '98

w procentach

Politycy	Zaufanie	Nieufność	Obojętność	Nieznajomość	Średnia
A. Kwaśniewski	71	14	12	0	2,02
J. Kuroń	67	11	18	1	1,68
H. Gronkiewicz-Waltz	62	14	16	4	1,66
J. Buzek	57	22	16	1	1,11
B. Geremek	45	22	22	6	0,58
L. Miller	42	30	18	6	0,17
H. Suchocka	37	38	19	3	-0,31
M. Krzaklewski	36	42	17	2	-0,46
L. Balcerowicz	34	47	13	2	-0,89
A. Strzembosz	34	13	16	33	0,96
J. Olszewski	32	27	26	8	0,05
J. Onyszkiewicz	31	11	21	31	0,67
L. Wałęsa	30	45	22	0	-0,89
J. Oleksy	28	40	23	4	-0,75
M. Płażyński	27	11	15	43	0,72
M. Borowski	26	15	16	38	0,40
J. Kalinowski	23	12	17	43	0,53
J. Tomaszewski	21	13	19	40	0,23
A. Grześkowiak	20	11	11	53	0,48
M. Pol	16	8	16	55	0,29
J. Pałubicki	9	6	10	70	0,12
L. Gardocki	1	1	5	91	0,03
Pominięto „trudno powiedzieć”.					

Tabela 3. Zmiany **zaufania** do polityków

w procentach

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	'96				'97				'98									
	VII	VIII	X	XI	I	III	VII	XI	I	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
L. Balcerowicz	39	38	36	34	36	37	41	47	37	38	36	34	38	36	33	31	34	34
M. Borowski	--	--	--	20	27	23	28	29	28	26	28	--	27	29	26	26	26	26
J. Buzek	--	--	--	--	--	--	--	64	55	55	52	51	53	53	52	53	57	57
L. Gardocki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1
B. Geremek	--	--	--	--	--	--	--	50	45	48	49	43	52	52	46	43	50	45
H. Gronkiewicz-Waltz	--	42	48	49	54	46	56	--	--	71	66	60	--	64	60	57	63	62
A. Grześkowiak	--	--	--	--	--	--	--	20	16	20	20	17	24	21	22	18	21	20
J. Kalinowski	--	--	--	--	--	--	13	21	17	20	20	18	22	24	21	24	27	23
M. Krzaklewski	47	38	43	43	44	39	44	53	44	46	40	39	39	38	38	37	40	36
J. Kuroń	--	70	70	69	71	68	71	74	74	74	71	73	--	71	67	69	67	67
A. Kwaśniewski	69	64	70	58	64	62	69	73	75	66	73	70	70	74	74	74	72	71
L. Miller	--	31	36	30	36	30	40	42	42	35	35	38	39	45	40	40	44	42
J. Oleksy	31	31	37	29	30	30	26	29	--	--	--	--	--	--	--	--	29	28
J. Olszewski	43	45	44	42	45	37	41	38	34	42	35	36	--	--	35	35	34	32
J. Onyszkiewicz	--	--	--	--	--	--	--	39	35	35	32	30	34	32	30	30	32	31
J. Pałubicki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	9
M. Płażyński	--	--	--	--	--	--	--	19	18	22	21	21	23	23	20	23	28	27
M. Pol	--	--	--	--	--	--	--	--	--	19	17	16	--	--	12	18	17	16
A. Strzembosz	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	34
H. Suchocka	45	--	--	--	45	--	--	44	40	51	44	--	40	39	42	39	39	37
J. Tomaszewski	--	--	--	--	--	--	--	18	20	23	19	19	22	21	25	26	24	21
L. Wałęsa	41	35	40	37	38	33	41	--	32	36	36	34	34	30	31	33	34	30

Tabela 4. Zmiany **nieufności** do polityków

w procentach

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	'96				'97				'98									
	VII	VIII	X	XI	I	III	VII	XI	I	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
L. Balcerowicz	36	36	35	33	33	34	30	34	44	38	45	44	42	46	48	48	50	47
M. Borowski	--	--	--	19	18	16	17	18	16	16	15	--	17	15	15	15	18	15
J. Buzek	--	--	--	--	--	--	--	8	18	21	23	24	27	24	28	25	23	22
L. Gardocki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1
B. Geremek	--	--	--	--	--	--	--	22	24	21	22	25	20	19	24	22	22	22
H. Gronkiewicz- -Waltz	-	29	24	23	18	23	18	--	--	8	12	15	--	12	17	18	15	14
A. Grześkowiak	--	--	--	--	--	--	--	10	12	8	12	11	12	14	13	15	11	11
J. Kalinowski	--	--	--	--	--	--	5	9	9	9	11	13	13	11	15	14	13	12
M. Krzaklewski	30	32	30	27	29	35	36	31	40	36	42	41	42	41	41	41	39	42
J. Kuroń	--	13	11	11	11	13	10	10	8	11	11	11	--	10	14	11	12	11
A. Kwaśniewski	19	21	17	22	19	22	16	17	12	17	15	14	15	10	12	13	14	14
L. Miller	--	30	28	31	29	31	30	32	27	36	34	33	31	27	30	28	30	30
J. Oleksy	43	44	40	43	44	44	46	46	--	--	--	--	--	--	--	--	41	40
J. Olszewski	29	29	28	25	24	31	27	34	35	28	32	32	--	--	30	29	28	27
J. Onyszkiewicz	--	--	--	--	--	--	--	9	10	8	10	11	10	10	12	10	10	11
J. Pałubicki	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	6
M. Płażyński	--	--	--	--	--	--	--	7	11	9	13	11	14	16	12	12	12	11
M. Pol	--	--	--	--	--	--	--	--	--	8	7	8	--	--	8	9	8	8
A. Strzembosz	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	13
H. Suchocka	30	--	--	--	25	--	--	34	37	27	33	--	34	36	35	39	39	38
J. Tomaszewski	--	--	--	--	--	--	--	6	10	11	15	16	16	19	15	17	16	13
L. Wałęsa	41	44	40	41	40	44	38	--	49	43	44	46	45	49	50	46	45	45

Spośród osobistości uwzględnionych w naszym rankingu, z największą nieufnością spotykają się Leszek Balcerowicz (47%) oraz Lech Wałęsa (45%). Tylko nieco mniej badanych nie ufa także Marianowi Krzaklewskiemu (42%) i Józefowi Oleksmu (40%). W przypadku wszystkich tych polityków odsetek badanych wyrażających nieufność do nich wyraźnie przewyższa liczbę deklarujących zaufanie.

Stosunkowo najrzadziej ankietowani deklarują nieufność do osób mniej im znanych, takich, jak: Janusz Pałubicki (6%), Marek Pol (8%), Alicja Grześkowiak (11%) czy Maciej Płażyński (11%). Spośród polityków dobrze znanych podobnie rzadko z nieufnością badanych spotykają się jedynie liderzy rankingu zaufania: Jacek Kuroń (11%) oraz nieco częściej Hanna Gronkiewicz-Waltz (14%) i Aleksander Kwaśniewski (14%).

ŚREDNIE OCEN

Badani wyrażają swój stosunek do poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić, z jednej strony, jako głęboką nieufność, z drugiej zaś - jako bardzo duże zaufanie. Miarą pozwalającą uchwycić siłę negatywnych i pozytywnych nastawień, a zarazem wyeliminować wpływ różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków, jest średnia ocen.

Podobnie jak w ubiegłych miesiącach liderem rankingu średnich jest Aleksander Kwaśniewski, wyprzedzając Jacka Kuronia oraz Hannę Gronkiewicz-Waltz. Kolejne miejsca ze znaczną już stratą wobec pierwszej trójki zajmują: premier Jerzy Buzek oraz Adam Strzembosz. Do grona polityków, którzy - jak świadczy średnia ocen - spotykają się z wyraźnie pozytywną oceną badanych, można zaliczyć także Macieja Płażyńskiego, Janusza Onyszkiewicza, Bronisława Geremka oraz Jarosława Kalinowskiego.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN W LISTOPADZIE

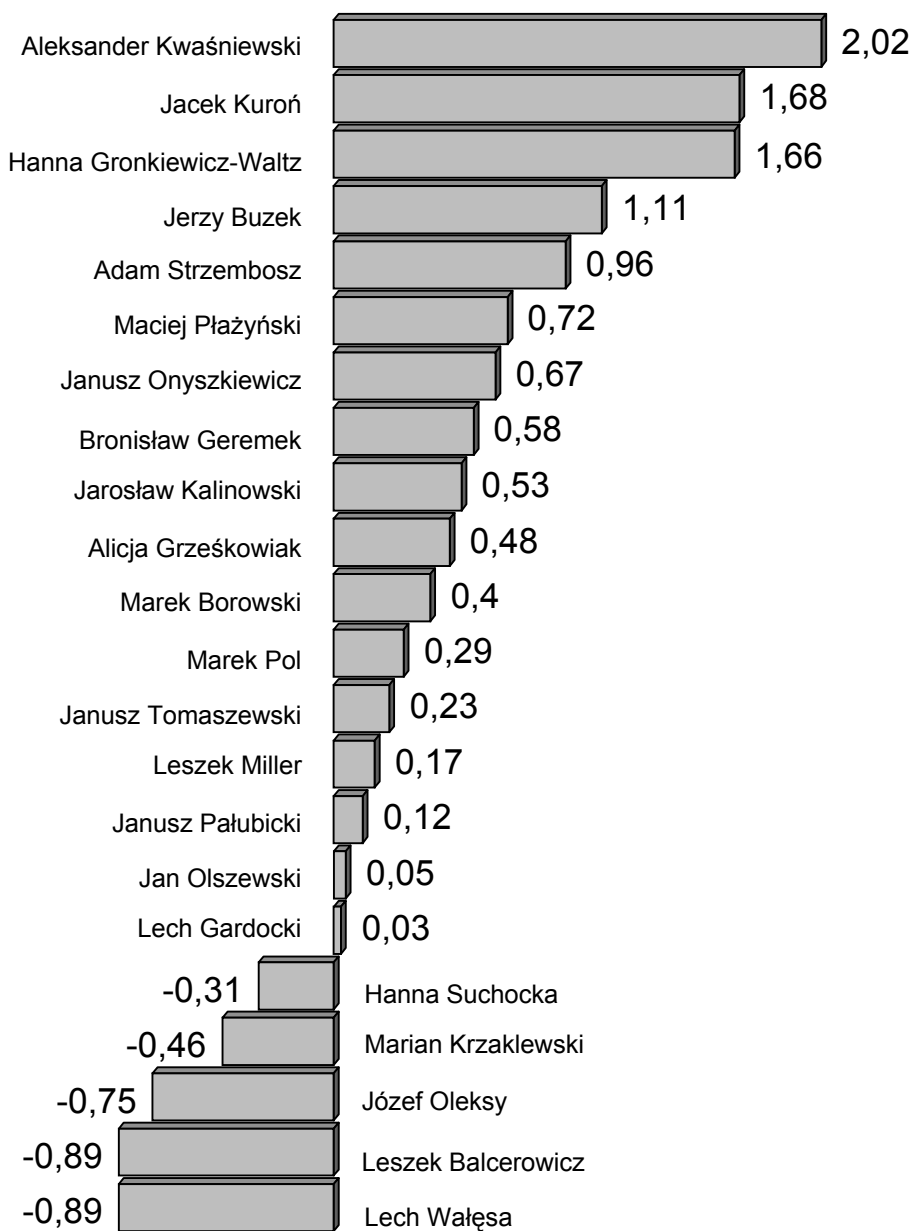

Tabela 5. Zmiany średniej ocen

Politycy	Średnia ocen w październiku	Średnia ocen w listopadzie	Różnica
J. Tomaszewski	0,08	0,23	0,15
M. Borowski	0,27	0,40	0,13
J. Olszewski	-0,01	0,05	0,06
J. Buzek	1,06	1,11	0,05
H. Suchocka	-0,36	-0,31	0,05
L. Balcerowicz	-0,93	-0,89	0,04
M. Płażyński	0,71	0,72	0,01
A. Kwaśniewski	2,03	2,02	-0,01
A. Grześkowiak	0,51	0,48	-0,03
H. Gronkiewicz-Waltz	1,70	1,66	-0,04
J. Kuroń	1,74	1,68	-0,06
J. Onyszkiewicz	0,76	0,67	-0,09
J. Kalinowski	0,65	0,53	-0,12
L. Miller	0,31	0,17	-0,14
M. Pol	0,45	0,29	-0,16
M. Krzaklewski	-0,29	-0,46	-0,17
L. Wałęsa	-0,72	-0,89	-0,17
B. Geremek	0,91	0,58	-0,33

Z porównania średnich ocen uzyskanych w dwóch ostatnich miesiącach wynika, że na ogół niewielkie zmiany w poziomie zaufania do polityków, jakie odnotowaliśmy w listopadzie, nie miały większego wpływu na całościową ocenę większości z nich. W tym sensie listopad okazuje się raczej miesiącem stabilizacji dotychczasowych ocen niż jakichś radykalnych zmian w odbiorze głównych postaci sceny politycznej. Politykiem, który w ciągu ostatniego miesiąca stosunkowo najwięcej stracił (różnica średnich $-0,33$), jest Bronisław Geremek. Porównywalne pogorszenie się ocen (tzn. spadek zaufania i niewielki wzrost nieufności) w niewielkim stopniu zaważyły natomiast na całościowej ocenie budzącego znacznie więcej kontrowersji, ale zarazem dużo lepiej znanego ankietowanym przewodniczącego NSZZ „Solidarność” Mariana Krzaklewskiego (różnica średnich $-0,17$). Równie nieznacznie pogorszyła się całościowa ocena Lecha Wałęsy.

Zmiany na korzyść w postrzeganiu przez respondentów przedstawicieli sceny politycznej są minimalne. W stosunku do ubiegłego miesiąca nieznaczny wzrost średniej ocen notujemy jedynie w przypadku Janusza Tomaszewskiego (różnica średniej $+0,15$) oraz Marka Borowskiego ($+0,13$).

Najniższą średnią ocen uzyskali Lech Wałęsa oraz Leszek Balcerowicz, przy czym obecny wicepremier nieco częściej spotyka się z nieufnością badanych i jest bardziej kontrowersyjnie oceniany niż były prezydent. Tylko niewiele lepiej odbieranym politykiem jest Józef Oleksy. Średnią ze znakiem ujemnym, a więc lokującą się na skali ocen po stronie nieufności, uzyskali także: Marian Krzaklewski oraz Hanna Suchocka.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Stosunek do Leszka Balcerowicza

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	13	34	2	3	1108
Płeć						
Mężczyźni	49	13	35	2	2	526
Kobiety	46	13	33	3	5	582
Wiek						
18-24 lat	42	11	34	6	6	159
25-34	48	10	37	1	4	196
35-44	43	16	38	0	2	217
45-54	45	16	35	1	2	226
55-64	59	9	30	0	1	120
65 lat i więcej	49	12	28	5	5	189
Miejsce zamieszkania						
Wieś	52	12	28	4	4	410
Miasto do 20 tys.	56	8	33	1	2	141
od 21 do 100 tys.	46	13	33	2	6	215
101-500 tys.	38	19	41	0	3	203
501 tys. i więcej mieszk.	40	12	44	2	2	139
Region						
Północny	39	11	45	1	4	124
Zachodni	46	16	32	4	2	123
Środkowozachodni	52	10	30	1	6	156
Środkowy	51	13	32	1	4	203
Wschodni	57	13	23	2	5	139
Południowo-wschodni	46	13	33	5	3	161
Południowo-zachodni	39	15	42	3	1	201
Wykształcenie						
Podstawowe	53	16	21	5	6	332
Zasadnicze zawodowe	57	11	26	3	3	308
Średnie	40	14	43	0	2	361
Wyższe	24	6	68	0	1	107
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	27	11	61	0	1	71
Prac. umysł. niż. szczebla	39	17	41	0	4	106
Pracownicy fiz. - umysł.	36	19	36	6	4	98
Robotnicy wykwalifikowani	51	14	33	0	2	98
Robotnicy niewykwalifik.	53	11	27	4	5	48
Rolnicy	67	12	19	0	2	65
Pracujący na własny rach.	40	8	52	0	0	52
Bierni zawodowo						
Renciści	58	15	21	1	5	150
Emeryci	51	12	29	4	4	201
Uczniowie i studenci	38	14	39	4	6	68
Bezrobotni	57	8	31	1	3	97
Gospodynie domowe i inni	28	13	44	10	5	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	43	13	44	0	1	115
sekt. państw., publicznym	38	23	33	1	6	118
sp. właśc. pryw. i państwa	44	12	39	5	0	78
sekt. pryw. poza rolnict.	42	12	42	2	3	175
prywatnym gośp. rolnym	63	13	22	0	2	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	57	12	22	2	6	231
276 - 399	51	14	28	3	4	175
400 - 549	49	15	33	2	1	223
550 - 799	41	14	40	3	2	148
Powyżej 799 zł	30	8	60	1	1	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	59	11	23	2	5	295
Średnie	48	14	33	2	3	508
Dobre	34	14	46	3	3	305
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	52	14	20	11	3	62
Raz w tygodniu	48	13	33	2	5	592
Kilka razy w miesiącu	48	12	34	2	3	173
Kilka razy w roku	45	13	40	1	1	195
W ogóle nie uczestniczy	41	14	39	5	1	85
Poglądy polityczne						
Lewica	57	13	28	1	1	259
Centrum	50	13	33	2	2	271
Prawica	36	10	51	1	2	336
Trudno powiedzieć	50	17	18	6	6	242

Tabela 2. Stosunek do Jerzego Buzka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	16	57	1	4	1111
Płeć						
Meżczyźni	24	15	58	1	2	527
Kobiety	21	17	55	2	5	584
Wiek						
18-24 lat	23	13	55	2	7	159
25-34	23	19	55	1	2	196
35-44	21	14	61	1	2	217
45-54	23	14	58	2	3	227
55-64	22	16	60	0	2	120
65 lat i więcej	22	19	50	3	6	191
Miejsce zamieszkania						
Wieś	22	16	56	2	4	411
Miasto do 20 tys.	30	14	52	1	3	141
od 21 do 100 tys.	19	17	58	2	3	215
101-500 tys.	22	18	56	0	4	203
501 tys. i więcej mieszk.	21	15	61	1	3	141
Region						
Północny	16	15	64	0	5	124
Zachodni	21	15	61	3	0	124
Środkowozachodni	29	18	47	3	3	156
Środkowy	27	17	50	0	6	204
Wschodni	24	16	53	2	5	139
Południowo-wschodni	19	15	62	1	3	161
Południowo-zachodni	19	16	61	2	2	201
Wykształcenie						
Podstawowe	21	19	52	3	4	333
Zasadnicze zawodowe	26	16	53	2	3	310
Średnie	22	13	62	0	4	361
Wyższe	20	15	63	0	2	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	15	17	67	0	1	71
Prac. umysł. niż. szczebla	30	10	56	0	4	106
Pracownicy fiz. - umysł.	16	10	68	4	3	98
Robotnicy wykwalifikowani	26	17	53	0	4	98
Robotnicy niewykwalifik.	27	15	56	2	0	48
Rolnicy	23	20	50	3	4	65
Pracujący na własny rach.	30	18	48	2	2	52
Bierni zawodowo						
Renciści	23	20	52	2	3	150
Emeryci	19	18	56	2	5	203
Uczniowie i studenci	16	17	61	0	6	68
Bezrobotni	30	13	54	2	1	98
Gospodynie domowe i inni	13	15	66	1	5	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	24	12	63	0	1	115
sekt. państw., publicznym	22	14	59	1	5	118
sp. własc. pryw. i państwa	19	16	52	1	1	78
sekt. pryw. poza rolnictw.	26	15	54	2	3	175
prywatnym gosp. rolnym	22	18	53	3	4	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	27	18	50	2	3	232
276 - 399	23	15	56	3	2	175
400 - 549	24	14	58	1	2	223
550 - 799	22	20	54	2	2	150
Powyżej 799 zł	21	14	64	0	1	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	25	24	45	2	3	296
Średnie	23	14	57	2	4	508
Dobre	19	11	66	1	3	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	12	26	54	5	3	62
Raz w tygodniu	22	13	60	1	3	594
Kilka razy w miesiącu	23	16	54	0	6	175
Kilka razy w roku	25	19	55	0	1	195
W ogóle nie uczestniczy	26	21	43	5	5	85
Poglądy polityczne						
Lewica	39	17	41	0	2	259
Centrum	25	16	57	0	2	272
Prawica	12	10	77	0	2	338
Trudno powiedzieć	16	24	44	6	6	242

Tabela 3. Stosunek do Bronisława Geremka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	22	45	6	5	1110
Płeć						
Mężczyźni	23	19	51	4	3	526
Kobiety	21	25	40	8	6	584
Wiek						
18-24 lat	30	19	35	8	7	159
25-34	21	31	40	2	6	196
35-44	16	22	54	3	4	217
45-54	24	14	53	5	3	227
55-64	21	26	47	5	1	120
65 lat i więcej	20	22	37	15	6	191
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	24	44	12	5	411
Miasto do 20 tys.	30	21	42	5	3	141
od 21 do 100 tys.	24	22	46	3	6	215
101-500 tys.	23	22	47	3	5	203
501 tys. i więcej mieszk.	28	21	48	1	2	141
Region						
Północny	20	16	50	7	6	124
Zachodni	19	30	40	8	2	124
Środkowo-zachodni	25	18	46	8	4	156
Środkowy	26	23	42	3	6	204
Wschodni	18	30	44	4	6	139
Południowo-wschodni	19	18	47	10	6	161
Południowo-zachodni	23	22	47	6	3	201
Wykształcenie						
Podstawowe	21	23	39	12	5	332
Zasadnicze zawodowe	23	22	43	6	5	310
Średnie	21	24	48	3	5	361
Wyższe	24	15	60	1	1	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	25	15	57	0	3	71
Prac. umysł. niż. szczebla	20	28	43	0	8	106
Pracownicy fiz.- umysł.	21	22	46	8	4	98
Robotnicy wykwalifikowani	25	17	51	0	6	98
Robotnicy niewykwalifik.	13	27	49	10	1	48
Rolnicy	23	17	50	4	7	65
Pracujący na własny rach.	25	28	48	0	0	52
Bierni zawodowo						
Renciści	18	30	36	11	5	149
Emeryci	20	18	44	13	4	203
Uczniowie i studenci	33	16	40	6	4	68
Bezrobotni	28	21	45	3	4	98
Gospodynie domowe i inni	9	28	47	8	7	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	27	18	50	0	4	115
sekt. państw., publicznym	20	24	47	3	6	118
sp. właśc. pryw. i państwa	19	25	50	5	1	78
sekt. pryw. poza rolnict.	20	25	48	2	4	175
prywatnym gosp. rolnym	21	12	54	6	7	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	24	19	37	12	7	232
276 - 399	23	25	40	8	3	175
400 - 549	20	30	44	2	4	223
550 - 799	21	20	51	5	3	150
Powyżej 799 zł	24	20	50	4	1	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	24	39	8	5	296
Średnie	20	24	44	7	5	508
Dobre	22	18	53	3	4	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	23	25	35	15	3	62
Raz w tygodniu	22	20	46	6	5	594
Kilka razy w miesiącu	21	25	43	7	4	175
Kilka razy w roku	20	24	47	4	4	195
W ogóle nie uczestniczy	24	22	43	6	5	85
Poglądy polityczne						
Lewica	26	22	44	3	5	259
Centrum	24	22	46	5	3	272
Prawica	20	17	58	3	2	338
Trudno powiedzieć	17	30	27	16	10	241

Tabela 4. Stosunek do Mariana Krzaklewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	42	17	36	2	3	1110
Płeć						
Mężczyźni	43	15	39	1	2	526
Kobiety	41	19	33	4	4	584
Wiek						
18-24 lat	44	12	34	2	7	159
25-34	45	17	33	1	3	196
35-44	44	16	36	2	2	217
45-54	45	19	33	1	2	227
55-64	38	14	45	3	0	120
65 lat i więcej	32	20	36	6	6	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	31	17	44	4	4	411
Miasto do 20 tys.	52	16	27	3	2	141
od 21 do 100 tys.	43	19	31	1	6	214
101-500 tys.	51	16	30	1	2	203
501 tys. i więcej mieszk.	46	15	36	1	2	141
Region						
Północny	41	14	42	1	2	124
Zachodni	43	21	31	1	4	124
Środkowo-zachodni	43	20	29	4	5	156
Środkowy	44	12	38	1	5	204
Wschodni	40	23	32	2	2	139
Południowo-wschodni	32	18	43	2	5	161
Południowo-zachodni	47	12	35	4	2	201
Wykształcenie						
Podstawowe	35	19	36	5	5	332
Zasadnicze zawodowe	41	12	41	3	3	310
Średnie	47	18	32	0	3	361
Wyższe	48	18	33	0	1	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	45	19	35	0	2	71
Prac. umysł. niż. szczebla	53	21	21	0	4	106
Pracownicy fiz.- umysł.	36	18	40	2	4	98
Robotnicy wykwalifikowani	49	11	37	0	2	98
Robotnicy niewykwalifik.	40	8	44	5	2	48
Rolnicy	32	16	47	1	4	65
Pracujący na własny rach.	54	20	24	2	0	52
Bierni zawodowo						
Renciści	36	27	31	3	3	149
Emeryci	35	16	40	5	4	203
Uczniowie i studenci	48	8	38	0	6	68
Bezrobotni	52	10	34	1	2	98
Gospodynie domowe i inni	22	18	49	4	7	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	52	15	31	0	2	115
sekt. państw., publicznym	40	14	40	2	4	118
sp. właśc. pryw. i państwa	55	16	28	0	1	78
sekt. pryw. poza rolnict.	45	20	30	3	2	175
prywatnym gosp. rolnym	32	14	49	1	4	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	37	18	38	5	3	232
276 - 399	43	16	34	2	4	175
400 - 549	42	21	34	2	1	223
550 - 799	45	17	32	3	3	149
Powyżej 799 zł	49	11	39	1	1	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	41	20	33	2	4	296
Średnie	40	15	38	3	4	507
Dobre	45	16	35	1	3	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	27	23	39	9	2	62
Raz w tygodniu	37	16	41	2	4	594
Kilka razy w miesiącu	38	20	38	1	3	175
Kilka razy w roku	53	16	26	2	3	195
W ogóle nie uczestniczy	66	16	13	3	2	85
Poglądy polityczne						
Lewica	74	12	13	0	1	259
Centrum	46	18	33	2	2	272
Prawica	20	17	61	1	1	338
Trudno powiedzieć	33	20	29	7	10	241

Tabela 5. Stosunek do Aleksandra Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	12	71	0	3	1110
Płeć						
Mężczyźni	15	12	71	0	2	526
Kobiety	13	12	71	0	3	584
Wiek						
18-24 lat	10	11	76	0	4	159
25-34	17	14	67	0	2	196
35-44	14	10	75	0	1	217
45-54	12	10	75	0	3	227
55-64	17	8	74	0	0	120
65 lat i więcej	15	16	63	1	5	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	10	11	76	0	3	411
Miasto do 20 tys.	12	15	70	0	4	141
od 21 do 100 tys.	16	12	69	0	2	214
101-500 tys.	14	11	73	0	2	203
501 tys. i więcej mieszk.	25	12	60	0	2	141
Region						
Północny	16	14	66	0	4	124
Zachodni	11	6	83	0	0	124
Środkowozachodni	12	9	76	0	2	156
Środkowy	16	12	65	0	6	204
Wschodni	14	16	67	0	4	139
Południowo-wschodni	16	16	66	0	2	161
Południowo-zachodni	12	10	77	0	1	201
Wykształcenie						
Podstawowe	9	14	73	0	4	332
Zasadnicze zawodowe	12	11	75	0	2	310
Średnie	16	11	70	0	3	361
Wyższe	26	11	63	0	1	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	23	9	66	0	3	71
Prac. umysł. niż. szczebla	13	14	69	0	4	106
Pracownicy fiz. - umysł.	10	14	72	0	3	98
Robotnicy wykwalifikowani	8	10	79	0	2	98
Robotnicy niewykwalifik.	11	5	84	0	0	48
Rolnicy	16	17	62	0	5	65
Pracujący na własny rach.	17	12	71	0	0	52
Bierni zawodowo						
Renciści	12	15	71	0	2	149
Emeryci	15	11	69	1	4	203
Uczniowie i studenci	21	10	67	0	2	68
Bezrobotni	15	10	74	0	0	98
Gospodynie domowe i inni	8	10	80	0	1	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	15	7	76	0	2	115
sekt. państw., publicznym	11	15	68	0	6	118
sp. właśc. pryw. i państwa	7	13	80	0	0	78
sekt. pryw. poza rolnict.	17	12	69	0	2	175
prywatnym gośp. rolnym	14	15	66	0	5	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	13	13	72	0	2	232
276 - 399	10	11	77	0	2	175
400 - 549	13	13	73	0	1	223
550 - 799	18	10	70	0	2	149
Powyżej 799 zł	20	11	69	0	0	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	12	15	71	0	2	296
Średnie	14	11	72	0	3	507
Dobre	16	11	70	0	3	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	18	12	62	1	7	62
Raz w tygodniu	16	11	71	0	3	594
Kilka razy w miesiącu	12	15	69	0	4	175
Kilka razy w roku	10	15	75	0	0	195
W ogóle nie uczestniczy	9	9	78	1	3	85
Poglądy polityczne						
Lewica	4	5	91	0	0	259
Centrum	6	13	79	0	1	272
Prawica	33	13	52	0	2	338
Trudno powiedzieć	7	17	68	1	7	241

Tabela 6. Stosunek do Janusza Tomaszewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	19	21	40	6	1107
Płeć						
Mężczyźni	16	21	24	35	4	526
Kobiety	11	17	19	46	8	581
Wiek						
18-24 lat	7	21	14	49	9	159
25-34	10	28	14	43	5	196
35-44	11	23	21	43	2	216
45-54	22	16	23	33	6	226
55-64	19	10	35	31	4	120
65 lat i więcej	12	13	24	43	8	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	15	19	53	5	411
Miasto do 20 tys.	18	21	25	33	2	139
od 21 do 100 tys.	18	19	20	34	8	214
101-500 tys.	12	22	18	41	7	203
501 tys. i więcej mieszk.	20	25	29	21	5	141
Region						
Północny	12	17	25	40	5	123
Zachodni	19	28	13	37	3	124
Środkowo-zachodni	20	16	18	40	7	156
Środkowy	17	19	27	27	10	204
Wschodni	7	22	17	48	5	139
Południowo-wschodni	10	15	23	48	4	161
Południowo-zachodni	10	18	22	45	5	200
Wykształcenie						
Podstawowe	12	13	15	54	6	331
Zasadnicze zawodowe	12	19	19	45	5	310
Średnie	15	22	26	30	6	360
Wyższe	20	26	29	18	7	106
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	19	29	22	23	7	71
Prac. umysł. niż. szczebla	16	32	20	26	6	106
Pracownicy fiz.- umysł.	11	19	23	43	5	98
Robotnicy wykwalifikowani	12	21	14	50	4	98
Robotnicy niewykwalifik.	15	21	21	43	0	48
Rolnicy	6	16	22	47	9	65
Pracujący na własny rach.	27	19	16	36	3	51
Bierni zawodowo						
Renciści	17	17	19	43	3	149
Emeryci	15	11	28	39	8	203
Uczniowie i studenci	5	30	11	49	5	68
Bezrobotni	9	13	23	47	9	97
Gospodynie domowe i inni	8	11	31	42	8	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	15	30	23	25	6	115
sekt. państw., publicznym	17	23	19	34	6	118
sp. własc. pryw. i państwa	13	19	22	44	1	78
sekt. pryw. poza rolnict.	18	23	16	40	3	174
prywatnym gosp. rolnym	5	13	24	48	9	70
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	12	13	16	53	5	232
276 - 399	11	24	18	42	5	175
400 - 549	15	23	20	39	3	222
550 - 799	17	16	28	33	7	148
Powyżej 799 zł	18	23	32	23	5	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	14	19	19	43	6	294
Średnie	12	18	22	43	6	506
Dobre	16	21	23	34	6	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	4	22	29	41	3	61
Raz w tygodniu	11	15	23	44	6	592
Kilka razy w miesiącu	14	22	20	38	7	175
Kilka razy w roku	17	27	16	35	5	195
W ogóle nie uczestniczy	24	20	15	35	5	84
Poglądy polityczne						
Lewica	26	22	19	32	1	259
Centrum	14	20	19	40	7	271
Prawica	9	19	34	33	4	338
Trudno powiedzieć	6	14	8	60	11	239

Tabela 7. Stosunek do Lecha Wałęsy

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	22	30	0	2	1108
Płeć						
Mężczyźni	46	21	31	0	2	526
Kobiety	45	22	30	0	3	583
Wiek						
18-24 lat	47	17	32	0	4	159
25-34	45	28	24	0	3	196
35-44	44	24	30	0	1	216
45-54	47	19	33	0	1	225
55-64	46	21	32	0	1	120
65 lat i więcej	43	20	32	1	4	191
Miejsce zamieszkania						
Wieś	44	22	31	1	2	409
Miasto do 20 tys.	54	19	27	0	1	141
od 21 do 100 tys.	43	25	28	0	4	214
101-500 tys.	49	18	30	0	3	204
501 tys. i więcej mieszk.	40	22	36	0	2	141
Region						
Północny	35	23	39	1	2	124
Zachodni	52	15	31	1	1	124
Środkowozachodni	50	21	25	0	4	156
Środkowy	47	20	28	0	4	202
Wschodni	39	32	26	0	2	139
Południowo-wschodni	41	24	32	0	2	161
Południowo-zachodni	49	18	33	0	0	201
Wykształcenie						
Podstawowe	45	22	29	1	3	332
Zasadnicze zawodowe	48	17	33	0	2	308
Średnie	43	25	30	0	2	360
Wyższe	46	24	29	0	1	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	41	28	29	0	3	71
Prac. umysł. niż. szczebla	46	20	30	0	5	106
Pracownicy fiz.- umysł.	35	33	30	0	2	98
Robotnicy wykwalifikowani	49	16	33	0	1	98
Robotnicy niewykwalifik.	46	14	38	2	0	48
Rolnicy	47	23	28	0	2	63
Pracujący na własny rach.	47	27	26	0	0	52
Bierni zawodowo						
Renciści	48	24	26	0	2	149
Emeryci	42	20	33	1	3	204
Uczniowie i studenci	48	12	36	0	4	67
Bezrobotni	65	9	25	0	1	97
Gospodynie domowe i inni	21	43	35	0	1	52
Pracuje w:						
sferze budżetowej	46	24	27	1	2	115
sekt. państw., publicznym	39	20	36	0	4	118
sp. własc. pryw. i państwa	45	24	32	0	0	78
sekt. pryw. poza rolnict.	46	23	29	0	2	175
prywatnym gosp. rolnym	47	20	31	0	2	69
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	52	20	26	1	1	230
276 - 399	45	20	31	0	4	176
400 - 549	42	27	30	0	1	222
550 - 799	47	20	30	0	3	149
Powyżej 799 zł	44	24	33	0	0	145
Ocena własnych war. mater.						
Złe	52	21	25	1	2	296
Średnie	45	23	30	0	2	506
Dobre	40	21	36	0	3	307
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	35	20	44	1	0	61
Raz w tygodniu	43	21	33	0	4	593
Kilka razy w miesiącu	48	23	26	1	2	175
Kilka razy w roku	47	27	26	0	0	195
W ogóle nie uczestniczy	63	15	21	1	1	84
Poglądy polityczne						
Lewica	71	17	12	0	0	257
Centrum	47	26	25	0	2	271
Prawica	25	19	54	0	1	338
Trudno powiedzieć	44	25	23	1	6	241